

«ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΑΓΙΟΛΟΓΟΙ»

Εβδομαδιαία έκδοση του Ιερού Ναού
Αγίων Αποστόλων Πέτρου & Παύλου Πεύκης
Τηλ. 2108027738, E-mail: agioi.apostoloi@gmail.com
www.agioiapistoloi.gr

I.M.K.A.O.

I.N. Αγίων Αποστόλων
Πέτρου και Παύλου
Πεύκης

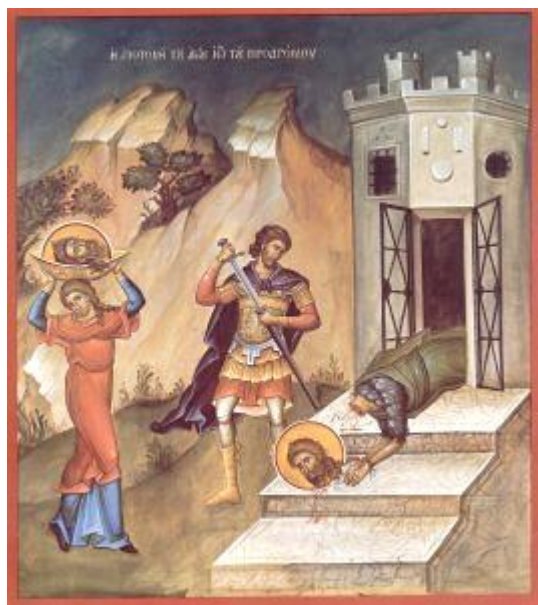

ΚΥΡΙΑΚΗ 29 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2021.

Μνήμη της αποτομής της τιμίας κεφαλής του Προδρόμου και βαπτιστού Ιωάννου. Θεοπίστης οσίας της εξ Αιγίνης.

έτος 14^ο Τεύχος 618

Κήρυγμα επί τη αποτομή της Τιμίας Κεφαλής του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου (Ο Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου ΙΕΡΟΘΕΟΣ)

Όταν ο ιερέυς, αγαπητοί μου αδελφοί, κάνει απόλυση της θείας Λειτουργίας και κάθε άλλης ακολουθίας, μνημονεύει μετά τον Χριστό διαφόρους αγίους, ήτοι την Παναγία Μητέρα του Χριστού, τον Τίμιο Σταυρό, τους Αγγέλους, τον Τίμιο Πρόδρομο τον Βαπτιστή, τους Αποστόλους, τους Μάρτυρας, τους οσίους Πατέρας, τους αγίους της ημέρας και στο τέλος όλους τους αγίους. Οπότε φαίνεται καθαρά, ότι ο Τίμιος Πρόδρομος βρίσκεται σε υψηλή θέση, ήτοι μεταξύ της Παναγίας και των Αποστόλων. Και αυτό δείχνει την μεγάλη σημασία που δίνει η Εκκλησία στο πρόσωπο του Τι-

μίου Προδρόμου.

Εάν κάθε άνθρωπος με την έλευσή του στην ζωή έχει έναν βαθύ σκοπό να γίνη άγιος, να εισέλθη στην Βασιλεία του Θεού, ο Τίμιος Πρόδρομος μαζί με αυτό τον γενικό σκοπό, είχε και ένα άλλο ιδιαίτερο σκοπό, που ήταν να προετοιμάση τους ανθρώπους για να υποδεχθούν τον Χριστό. Γι' αυτό και ονομάστηκε Πρόδρομος. Η γέννησή του ήταν καρπός προσευχής και ιδιαίτερης ενέργειας του Θεού. Ο τρόπος που μεγάλωσε ήταν θαυμαστός, αφού από ηλικίας τριών ετών ζούσε στην έρημο. Το έργο του ήταν μεγάλο, αφού κήρυττε την μετάνοια και οδηγούσε τον λαό σε αυτήν, ήταν πράγματι "τών προφητών σεβασμιώτερος". Η συνάντησή του με τον Χριστό, έδειξε όλο το μεγαλείο της ταπεινώσεώς του. Αλλά και ο τρόπος της εξόδου του από την ζωή αυτή υπήρξε

μεγαλειώδης. Ήλεγξε την αμαρτία του Ηρώδου δημοσίως, και στην συνέχεια αξιώθηκε μαρτυρικού θανάτου. Έτσι, λοιπόν, στο πρόσωπό του συγκεντρώνονται τα γνωρίσματα όλων των αγίων, ήτοι η ζωή των Ασκητών, το έργο των Αποστόλων, η όραση των Προφητών και η ομολογία και το θάρρος των Μαρτύρων.

Όλοι οι γνωστοί άγιοι είχαν κάποιο βιογράφο που παρουσίασε τις αρετές τους και την μεγαλιώδη ζωή τους. Ο Τίμιος Πρόδρομος, όμως, δεν έχει ανάγκη βιογράφων, γιατί έχει την μαρτυρία του Χριστού. Αυτό λέγει το απολυτίκιο του Τιμίου Προδρόμου: “Μνήμη δικαίου μετ’ εγκωμίων, σοί δε αρκέσει η μαρτυρία του Κυρίου Προδρόμε”. Και πράγματι ο Χριστός τον εμακάρισε με τα πιο δυνατά λόγια. Μεταξύ των άλλων είπε: “Ουκ εγήγερται εν γεννητοίς γυναικών μείζων Ιωάννου του Βαπτιστού”. (Ματθ. ια΄, 11). Αυτό σημαίνει ότι κανένας άλλος δεν ανεφάνη στην ιστορία μέχρι τότε, μεγαλύτερος από τον Πρόδρομο. Ο άγιος Κύριλλος Αλεξανδρείας λέγει ότι ο Χριστός είπε αυτό τον λόγο “διά το της αξίας αυτού μέγα και επηρμένον ως επί βασιλέως περιφανούς ή φυτού ευανθούς”. Ο δε άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος λέγει: “Ουκ έτεκε γυνή τούτου μείζονα”.

Όταν ο Χριστός μακαρίζει έναν άνθρωπο, τότε δεν χρειάζεται άλλος μακαρισμός από τους ανθρώπους. Εάν όλοι οι άνθρωποι μας επαινούν, αλλά ο Χριστός δεν μας αποδέχεται, τότε δεν μας ωφελεί απολύτως τίποτε. Αντίθετα, εάν ο Χριστός μας μακαρίζει, τότε αυτό συνιστά την σωτηρία μας, έστω κι’ αν μας περιφρονούν όλοι οι άνθρωποι.

Πρέπει να επιδιώκουμε να ακούσουμε τον μακαρισμό του Χριστού, τότε που θα ομολογήση έμπροσθεν του Πατρός Του εκείνους, που έζησαν μαζί Του και όχι να αγωνιζόμαστε να έχουμε τους μακαρισμούς και τους επαίνους των ανθρώπων. Και αυτό θα το επιτύχουμε αν ζούμε την ζωή και την πολιτεία, την ησυχία και την ομολογία που είχε ο Τίμιος Πρόδρομος, του οποίου ας έχουμε τις ικεσίες του προς τον οικτίρμονα Θεό.

ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΟΜΗΣ ΤΗΣ ΤΙΜΙΑΣ ΚΕΦΑΛΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΚΑΙ ΒΑΠΤΙΣΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ (π. Γεώργιος Δορμπαράκης)

Για τον άγιο Ιωάννη έχει μαρτυρηθεί από τον ίδιο τον Κύριο ότι υπήρξε ο μεγαλύτερος από όλους τους ανθρώπους και περισσότερο από προφήτης. Είναι αυτός που σκίρτησε ήδη μέσα από τη γαστέρα της μητέρας του και κήρυξε και στους ανθρώπους εδώ, αλλά και στον Άδη. Ήταν υιός του αρχιερέα Ζαχαρία και της Ελισάβετ, γεννημένος από υπόσχεση του αρχαγγέλου Γαβριήλ. Η αποτομή της τιμίας κεφαλής του έγινε από τον Ηρώδη, λόγω της παράνομης σχέσης που είχε αυτός με την Ηρωδιάδα. Ο άγιος Ιωάννης ήταν αυτός που είχε αγιωσύνη ήδη από την κοιλία της μητέρας του, που είχε ως κατοικία του την αγνότητα, που ακολούθησε τη σωφροσύνη, που άσκησε τη νηστεία, που απομακρύνθηκε από κάθε ανθρώπινη συναναστροφή και έκανε πόλη του την έρημο, που ζούσε με τα θηρία, έχοντας ως ένδυμα τρίχες καμήλου και δερμάτινη

ζώνη στη μέση του, που έτρωγε σαν πουλάκι του ουρανού, ενώ μελετούσε διαρκώς τον νόμο του Θεού, χάριν του οποίου και φυλακίστηκε, θεωρώντας τη φυλάκισή του ως κάτι δεύτερο και μηδαμινό. Ήταν αυτός που ξεπέρασε τους όρους της φύσεως και βάπτισε τον απόλυτα καθαρό και αμόλυντο και πέραν από κάθε φύση Χριστό.

Λοιπόν ο πολύ ακόλαστος Ηρώδης, τετράρχης του Ιουδαϊκού εδάφους, ήθελε να έλθει σε γάμο με τη γυναίκα του αδελφού του Φιλίππου. Από θείο ζήλο λοιπόν κινούμενος ο Προφήτης και με όπλο την αλήθεια, έλεγε προς τον τύραννο: 'Δεν σου επιτρέπεται να έχεις τη γυναίκα του αδελφού σου Φιλίππου'. Γι' αυτόν τον λόγο, η μανιώδης γυναίκα παρέσυρε τον εραστή της, ώστε να φυλακίσει τον άγιο. Λοιπόν: όταν τελούνταν τα γενέθλια του Ηρώδη και το πολύ και παρωθητικό προς φιληδονία κρασί τον είχαν οδηγήσει σε παραφροσύνη, γίνεται χορός ενός πορνιδίου, με τίμημα τον φόνο του Προφήτη.

Αμέσως λοιπόν έφεραν σε πιάτο την κεφαλή του Δικαίου, η οποία και παραδόθηκε στη μοιχαλίδα γυναίκα, ενώ ακόμη έσταζε το αίμα, και η οποία δεν έπαυε, έστω και έτσι, να κηρύσσει τα ίδια. Αυτά πραγματοποιήθηκαν στη Σεβαστή, μία πόλη που απείχε από τα Ιεροσόλυμα δρόμο μίας ημέρας. Εκεί και ο τετράρχης που ηγεμόνευσε μετά από εκείνον, έφτιαξε τα ανάκτορα, εκεί έγινε και η γιορτή, που οδήγησε στο θάνατο του προφήτη. Εκεί αποκρύφθηκε και το άγιο σώμα του προφήτη, το οποίο μάζεψαν οι δικοί του μαθητές'.

Αν δεν υπάρχει κάποιος συγκεκριμένος ιστορικός λόγος, τον οποίο αγνοούμε, συνιστά κατά πρώτον παραδοξότητα το γεγονός ότι η σημερινή ημέρα είναι ημέρα αυστηρής νηστείας: δεν επιτρέπεται η κατάλυση ούτε ελαίου ούτε οίνου. Και τούτο διότι το μαρτυρικό τέλος ενός αγίου θεωρείται η δόξα και η τιμή του, αφού τότε εισάγεται θριαμβευτικά στη Βασιλεία του Θεού και τότε, θα λέγαμε, με τη χάρη του Θεού, 'κατακτά' τον Παράδεισο. Πώς λοιπόν η ημέρα της δόξας και του θριάμβου για τον άγιο Ιωάννη τον Πρόδρομο, η οποία προκαλεί ύμνους και πανηγυρισμούς για τους αγγέλους και όλη την Εκκλησία, είναι συνδεδεμένη με κάτι πένθιμο, όπως είναι η νηστεία; Μία εξήγηση ίσως είναι ότι η Εκκλησία μας, ναι μεν τονίζει τον θρίαμβο εισόδου του αγίου Ιωάννου στη Βασιλεία του Θεού, διά του μαρτυρίου του που επιβεβαιώνει την απόλυτη πιστότητά του στον νόμο του Θεού, από την άλλη όμως θέλει να προβάλλει την πολλαπλάσια, σε σχέση με τους άλλους αγίους, αγιότητά του, σχετίζοντας το τέλος του με το τέλος του ίδιου του Κυρίου πάνω στο Σταυρό.

Θέλουμε να πούμε ότι όπως η σταυρική θυσία του Χριστού, παρόλο ότι τότε ουσιαστικά σωθήκαμε - αφού εκεί ο Κύριος 'κατήργησε το σώμα της αμαρτίας', οπότε έπειτα ήλθε η Ανάστασή Του ως ανάσταση και των ανθρώπων - δεν παύει να είναι ημέρα πένθους με αυστηρότατη νηστεία, κατά τον ίδιο τρόπο, τηρουμένων βεβαίως των αναλογιών, και με τον Ιωάννη: ναι μεν εισέρχεται μετά δόξης στη Βασιλεία του Θεού, η ημέρα όμως του μαρτυρίου του είναι ημέρα πένθους. Κι ίσως συνηγορεί σ' αυτήν την εξήγηση και αυτό που η Εκκλησία μας εξαγγέλλει για την ημέρα, μέσα ιδίως από το κοντάκι, ότι δηλαδή 'η του Προδρόμου ένδοξος αποτομή οικονομία γέγονέ τι θεϊκή, ίνα και τοις εν Άδη του Σωτήρος κηρύξη την έλευσιν'. Ήταν σχέδιο του Θεού η αποτομή της κεφαλής του, ώστε να προλάβει με το κήρυγμα στον Άδη, την εκεί έλευση

του Σωτήρος Χριστού, όταν τέθηκε στον τάφο και μέχρις ότου έλθει η Ανάστασή Του εκ των νεκρών.

Με την αποτομή της κεφαλής του αγίου Ιωάννου η Εκκλησία μας εξαγγέλλει δύο κυρίως πράγματα: Πρώτον, όπως συμβαίνει σε κάθε βεβαίως εορτή του αγίου Ιωάννου, τη μεγάλη αγιότητά του. Δεν προσφέρουμε κάτι καινούργιο, αν υπενθυμίσουμε ότι ο άγιος Ιωάννης υπερακοντίζει κατά πολύ τα μέτρα και των μεγάλων αγίων ακόμη της Εκκλησίας μας. Μόνον η Παναγία Μητέρα του Κυρίου θεωρείται από αυτήν, την Εκκλησία, ως μεγαλύτερη ακόμη και από εκείνον. Διότι πρόκειται για `την τιμιωτέραν των Χερουβίμ και την ενδοξοτέραν ασυγκρίτως των Σεραφίμ'. Και δικαιολογημένα: υπήρξε το καλύτερο άνθος της ανθρωπότητας, αφού δι' αυτής εισήλθε στον κόσμο ως άνθρωπος ο ίδιος ο Θεός. Αλλά τα περί αγιότητας του αγίου Ιωάννου συνιστούν περίσσια λόγων, όταν έχουμε εκφρασμένη, όπως ήδη αναφέραμε, τη γνώμη του ίδιου του Θεού μας, του Κυρίου Ιησού Χριστού. Κι αυτό σημαίνει ότι ο άγιος Ιωάννης έχει τεράστια παρρησία ενώπιον του Θεού, ώστε να πρεσβεύει υπέρ ημών, είναι λοιπόν συμφέρον μας να τον επικαλούμαστε συχνά-πυκνά, αλλά και λόγω της μεγάλης χάρης του Θεού που έχει, έχει και τεράστια αγάπη προς τον λαό του Θεού. Άλλωστε ο βαθμός αγιότητας ενός αγίου από αυτό φαίνεται: από το πόσο αγαπά τον άνθρωπο και συμπάσχει στα διάφορα και ποικίλα προβλήματά του.

Δεύτερον, με τη μνήμη της αποτομής του αγίου, η Εκκλησία μας τονίζει το μέγεθος της ανθρώπινης άνοιας και φρενοβλάβειας, καθώς το βλέπουμε στα πρόσωπα του Ηρώδη, κυρίως όμως της Ηρωδιάδας και της κόρης της Σαλώμης. Ο υμνογράφος πράγματι αδυνατεί να κατανοήσει λογικά αυτό που συνέβη: ο πλέον αξιοσέβαστος σε όλον τον Ισραήλ, αυτός τον οποίο φοβούνται και οι άρχοντες, αυτός στον οποίο έκλιναν ευλαβικό γόνυ και οι άγγελοι, πεθαίνει μαρτυρικά, από το `καπρίτσιο' ενός πορνιδίου και του εγωισμού μίας εξίσου πόρνης γυναίκας, η οποία δεν άντεχε τον λόγο της αλήθειας: τον έλεγχο της, με βάση τον νόμο του Θεού, για τις παρανομίες και τις αμαρτίες της.

Στις διάφορες μάχες που διεξάγονται, θεωρείται τιμή για έναν μαχητή να πέσει ηρωικά από το όπλο ενός εξίσου σπουδαίου μαχητή. Υπάρχει εκεί πράγματι ένας ηρωισμός και μία δόξα. Ο Έκτορας, για παράδειγμα, που φονεύθηκε σε μάχη με τον Αχιλλέα. Και η ήττα εκεί ισοδυναμεί σχεδόν με νίκη, γιατί είναι σπουδαίος ο αντίπαλος. Εδώ όμως στον άγιο Ιωάννη; Ο μεγαλύτερος και αγιότερος άνθρωπος `πέφτει' από μία πόρνη, που `εκβιάζει' τον θάνατό του. Αλλά ίσως και αυτό αναδεικνύει ακόμη περισσότερο τον άγιο Ιωάννη, λόγω της ταπείνωσης που περικλείει. Σημασία πάντως έχει ότι ο υμνογράφος δεν μπορεί να κατανοήσει τα γενόμενα: `ώ, του παραδόξου θαύματος! Την ιεράν κεφαλήν και αγγέλους αιδέσιμον, ασελγές ακόλαστον περιέφερε κόριον'. `Ω, της υπέρ νουν εκπλήξεως! Των προφητών η σφραγίς, ο επίγειος Άγγελος, πορνικής ορχήσεως αναδείκνυται έπαθλον!' Όντως πρόκειται περί άνοιας και φρενοβλαβείας, μάλλον όμως περί δαιμονοπληξίας. Όταν ο άνθρωπος έχει χάσει τον Θεό από τη ζωή του, τα πάντα τότε μπορεί να τα επιτελέσει. Γίνεται ένας δεύτερος σατανάς.